

Research Paper

The Study of Improving Social Growth in Professional Football Players in Iran**Mohammad Bagher Askarnia¹, Mohammad Rahim Najafzadeh²,
Hamid Janani³, Jafar Barghi Moghadam⁴**

1. Ph.D. Student, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University of Tabriz, Iran
2. Assistance Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University of Tabriz, Iran (Corresponding Author)
3. Assistance Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University of Tabriz, Iran
4. Assistance Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University of Tabriz, Iran

Abstract**Received:**

15 Apr 2021

Accepted:

17 Aug 2021

Keywords: Social
Development,
Social Skills,
Change,
Football

The purpose of this study was to investigate the improvement of social development in professional football players in Iran. This study was survey research. The statistical population of the study includes the players of the country's premier football league, which according to estimates, this number reaches 400 individuals. According to the available selection and based on Morgan table, 196 people were identified as the research sample. After distributing and collecting research questionnaires, 165 questionnaires were collected and analyzed. The collection tools of the present study included the standard questionnaire of Askarnia et al. (2016). The statistical method used in the present study included the structural equation method. According to the results of the research model, it was found that all factors have a significant impact on the development of social growth. Considering that the amount of t determined in all factors is higher than 1.96, it was found

1. Email: mohammadbager.askarnia@gmail.com

2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com

3. Email: janani@iaut.ac.ir

4. Email: barghi@iaut.ac.ir

that all these factors had a significant presence in the social development of the research samples.

Extended Abstract

Background and Purpose

The issue of socialization and the ability to interact with others in appropriate and fruitful ways is very important in all stages of life. Elliot & Gersham (1993), as two leading theorists and researchers in the area of social skills, define these skills as "community-acquired behaviors that enable one to interact with others in a way that evokes positive reactions and responses." "Avoid their negativity." In fact, it can be mentioned that the development of developmental stages depends on skills and superiority in social skills. One of the theories that has considered the issue of social development is Erikson's Psychosocial Social Development. According to this theory, in some stages of life, the environment plays a decisive role in the social development of individuals, and in some stages, the internal aspects of individuals determine social development (Paasivaara, Behm, Lassenius & Hallikainen, 2014).

The phenomenon of social growth has always been affected by various issues and variables (Hosseini, 2021). Social growth is influenced

by several factors, including intelligence, personality traits, family, group of friends, television, gender and race, socio-economic status, culture and physical activity and sports activities, the type and manner of which may accelerate social growth or, conversely, slow it down (Jafari, 2014). All groups and individuals, especially professional soccer players, need to promote social growth. Football is a team sport, in other words, it is a team-work that must work well together to be successful, and everyone is required to do their job properly, otherwise there will be no good success. Therefore, one of the positive effects of football on young people is to promote the spirit of cooperation. Accordingly, the existence of skills such as cooperation, responsibility, empathy, self-control and self-reliance are components of social development (Amirtash et al., 2006).

Psychologists do not agree on the exact definition of personality. However, we mean personality, certain patterns of behavior and ways of thinking that determine how a person adapts to the environment. Therefore, due to the contradictory results in improving

the social growth of professional football players and the ambiguity in the development of social growth and the lack of comprehensive models in this regard, the present study aims to study the development of social growth in Iranian professional football players.

Research Method

The present study was an applied, survey research in terms of research nature and data collection method, respectively.

Participants

The statistical population of the study included 400 players in the Premier Football League. According to Morgan's table, 196 people were identified as the research sample. After collecting research questionnaires, 165 questionnaires were collected and analyzed.

Data Collection Tools

The collection tools of the present study included the standard questionnaire of Askernia et al. (2020). This questionnaire has 38 questions. These questions measure individual factors (six questions), family factors (three questions), sport factors (seven questions), technical factors (four questions), cultural factors (five questions), and social development (13 questions). The reliability of this

questionnaire was confirmed using Cronbach's alpha in all components as well as the whole questionnaire. The overall reliability of this questionnaire was determined to be 0.89. Moreover, the reliability of this questionnaire in the sections of individual factors (0.82), family (0.85), sports factors (0.89), technical factors (0.81), cultural factors (0.89) and social growth (0.88) was determined. Also, the reliability of the measurement model was evaluated through factor load coefficients and the combined reliability, the information of which was presented in the research findings section. The content validity of this questionnaire was reviewed and confirmed using the opinions of 10 university professors.

Data Processing Method

The statistical method used in the present study included the method of structural equations. To analyze the data of the present study, SPSS software version 17 and PLSS software version 2 were used.

Findings

The results of Kolmogorov-Smirnov test showed that the distribution of data in the present study is abnormal. On the other hand, due to the sample size of the research and the abnormality of the data distribution, it was determined that variance-based software and PLS

software were used. In order to study the research model, the method of structural equations was used.

Table 1. Summary of the research model

Path	Path coefficient	SD	Standard Error	t	P
Direct effect of cultural factors on social development	0.211	0.043	0.043	4.884	P<0.05
Direct effect of individual factors on social development	0.153	0.033	0.033	4.703	P<0.05
Direct effect of family factors on social development	0.186	0.042	0.042	4.422	P<0.05
Direct effect of sports factors on social development	0.250	0.034	0.034	7.346	P<0.05

According to the results of the research model, it was found that all factors have a significant impact on the development of social growth. In fact, considering that the amount of t determined in all factors is higher than 1.96, it was found that all these factors had a significant presence in the social development of the research samples.

Discussion and Conclusion

Regarding the improvement and development of the social growth of Iranian Premier League football players, no report has been observed in the research literature so far; However, the results obtained with the studies of Shams Esfandabad and Sadat Rouhani (2017) show that the negative

personality traits of parents in a negative way and the personality traits of extroversion, openness of experience and conscience positively predict the development of children and their social development. Personality was the only conscientiousness predictor of athletic performance. Further, in line with the results of Nabilpour et al. (2015), emotional intelligence has a positive and significant relationship with social skills and athletic success. There is also a significant negative relationship between stress and social development, and the development of psychological factors (e.g. concentration, anxiety, self-confidence, coping skills and social skills) in an integrated approach can

increase personal effectiveness in creating the talent of football players. Undoubtedly, a set of internal and external issues is influential in the development of social growth. According to Erickson's theory of psychosocial social development, in some stages of life, the environment plays a decisive role in the social development of individuals, and in some stages, the internal aspects of individuals determine social development.

Hence, it can be stated that since football as the first and most popular sport in the world and Iranian society has gained special value and popularity and is widely tended to children, adolescents, youth and even adults, the study of psychological factors influencing the behavior of athletes in this field and the social development of Iranian Premier League football players is necessary.

Regarding the effect of family factors (family emotional environment, parents' social relations, social tendencies of relatives and acquaintances) on the social development of Iranian Premier League football players, no report has been observed in the research literature; however, the results of Zakayefard and Musazadeh (2020) indicated that there is a positive and significant relationship between authoritarian

parenting styles and social development and it is consistent with the results of Panola et al.'s (2020) study that family, friends and peer relationships play an effective role in social development.

Therefore, it can be stated that communication is one of the most important components of sport. The player's parents, teacher, spouse, as well as fans, are examples of people who directly or indirectly influence an athlete (Shajie et al., 2015). Accordingly, the family is a small community whose one of the main goals is the social development of children. Parents are the most important factor in the socialization of children, but the impact of society should not be ignored (Poor Alireza Tutakleh, 2010).

The study's findings showed that sports factors (social programs of clubs and sports teams, mental stress governing football, social atmosphere governing football, media activities in sports, quality of sports services to players, social skills of coaches and sports managers, freedom of action of clubs and teams to Players) have an effect on the social development of professional football players in Iran, according to the results of Fallah Kazaei (2020) that sport has an effect on socialization, responsibility and social growth of individuals. In addition, the results

of the present study are in line with those of Adhikari et al. (2020) who stated that social development can have a positive effect on the success of women athletes with disabilities. However, it is inconsistent with the results of Choi et al. (2014) who stated that the socialization effects of sport are very weak and that competitive and heroic sports erode morality.

In explaining this research finding, it can be stated that social behavior is the basis of every person's life and social growth promotes the intellectual growth of other aspects of a person's development. One of the important functions of sports is to help the growth and development of psychological, social and physical personality of people in society, to strengthen collective socialization and facilitate the growth of social and individual responsibility.

The effect of technical factors (players' sports position, players' sports skills, players' success and failure in recent years, players' high sports responsibilities) on the social development of Iranian Premier League football players has not been reported in the research literature; however, the results of Alipour et al. (2019) revealed that physical and motor exercises have a special role in social skills.

It can be explained that man is a social being, therefore he tends to

join the community and live with his fellowman. This characteristic of human beings is considered by psychologists as a result of the desire to meet psychological and biological needs. Sociologists have attributed the move to a desire to be socialized.

It was not observed the effect of cultural factors (existing cultural programs in football, training of social skills in football, participatory activities of players in clubs and teams, feedback on players' social activities, identification of players' prejudices and habits) on the social development of Iranian Premier League football players. However, the results of Moradi et al.'s (2014) showed that sports and sports competitions play an important role in recognizing participation and collaboration between individuals, responsibility and emergence of social talents, enriching social life, strengthening communication and social skills, strengthening solidarity. Social participation promotes mental and physical health, fosters human and social morality, strengthens and promotes economic, social, cultural and human capital, expands international relations and intercultural relations, strengthens understanding and promotes peace.

Hence, each person has a special base in his social life, which in its

womb, manifests various social maps for the individual. The combination of these maps and the extent of their effects on other people lead to the formation of groups and social classes. In other words, individuals take steps to achieve common social and cultural goals by coordinating their skills with team skills.

Considering the applications of social development among all groups and individuals, including professional players in sports, the present study was able to create evidence to improve the level of social development of professional football players in Iran. This research can be fruitful in the direction of scientific and practical growth of social development of Iranian professional football players by filling the research gap in the field of social development and also creating evidence in the field of social development.

References

1. Amirtash A.M., Sobhaninezhad M., Abedi A. (2006). Comparison of social development among the athlete and non athlete junior high school boys. *Olympic*, 14(2), 53-61. In Persian
2. Costa P.T., McCrae R.R. (1992). Normal personality assessment in clinical practice: The NEO Personality Inventory. *Psychological Assessment*, 4(1), 5
3. Hannibal K. E., Bishop M.D. (2014). Chronic stress, cortisol dysfunction, and pain: a psychoneuroendocrine rationale for stress management in pain rehabilitation. *Physical Therapy*, 94(12):1816- 1825.
4. Hosseini, M. (2021). Thematic Analysis of Women's Social Development with Emphasis on Sustainable Empowerment. *Journal of Iranian Social Development Studies*, 13(1), 185-198.
5. Jafari A. (2014). The effect of educational games on the social development of preschool children. *Educational Psychology*, 10(33), 71-85. In Persian
6. Kawada, T., Takeuchi, H., Nakade, M., Tsuji, F., Tamai, A., Mizuno, H., & Harada, T. (2020). Lower social skills, mental discomfort, and physical discomfort associated with worse sleep quality may impair self-estimation of soccer performance in university soccer club athletes. *黒潮圏科学= Kuroshio Science*, 13(2), 77-85.
7. Nabilpour M., Aghababa A., Soltani L. (2016). The Relationship emotional intelligent, sport success and somatotype and comparison in elite players with Iranian kabaddi players youth national team. *Sports Psychology*, 1(2), 127-135. In Persian
8. Neslihan S., Merve i. (2018). Parenting Styles as a Predictor of the Preschool Children's Social Behaviours. *Participatory Educational Research*, 5:18-37.

9. Paasivaara, M., Behm, B., Lassenius, C., & Hallikainen, M. (2014, August). Towards rapid releases in large-scale xaas development at ericsson: A case study. In 2014 IEEE 9th International Conference on Global Software Engineering (pp. 16-25). IEEE.
10. Shajie K., Farahani A., Ghasemi H. (2015). Evaluation the friendship quality among sport team coaches and players of Khorasane razavi. Applied Research of Sport Management. 12(4): 95-103. In Persian

مقاله پژوهشی

مطالعه توسعه رشد اجتماعی در بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران

محمدباقر عسکرنیا^۱، محمدرحیم نجف‌زاده^۲، حمید جنانی^۳، جعفر برقی مقدم^۴

۱. دانشجوی مقطع دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۲. گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)
۳. گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۴. گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی مطالعه توسعه رشد اجتماعی در بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران بود. روش پژوهش از نوع پیمایشی بود. بازیکنان لیگ برتر فوتبال کشور جامعه آماری پژوهش را تشکیل دادند که براساس برآوردها ۴۰۰ نفر بودند. براساس انتخاب در دسترس و جدول مورگان، ۱۹۶ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص شدند. پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، ۱۶۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری و تحلیل شد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسش‌نامه استاندارد (عسکرنیا و همکاران، ۲۰۲۰) بود. روش آماری به کاررفته روش معادلات ساختاری بود. مطابق با نتایج الگوی پژوهش مشخص شد، تمامی عوامل تأثیر معناداری بر توسعه رشد اجتماعی دارند. با توجه به اینکه میزان تی مشخص شده در تمامی عوامل بیشتر از ۱/۹۶ بود، این عوامل تأثیر معناداری بر رشد اجتماعی نمونه‌های پژوهش داشتند.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۰۲/۱۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۵/۱۱

واژگان کلیدی:

رشد اجتماعی،
مهارت اجتماعی،
تغییرات، فوتبال.

مقدمه

می‌توان در بسیاری از جوانب از جمله فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به رشد چشمگیری دست یافت (جونز^۴، ۲۰۰۲). هر فرد در زندگی اجتماعی خود پایگاهی ویژه دارد که این پایگاه ویژه، در بطن خود، نقش‌های اجتماعی متعددی را برای فرد متجلی می‌کند. مجموعه این نقش‌ها و میزان تأثیرات آن در افراد دیگر موجب

ورزش یکی از کلیدی‌تری پدیده‌های بشری است که تأکید و توصیه همگانی به آن شده است (موری، مورگان، پارکر و ماکینتوش^{۲۵}، ۲۰۲۱). بدون شک امروزه در سراسر جهان، ورزش پدیده‌ای منحصر به فرد است که به واسطه استفاده بهینه از آن در جامعه،

1. Email: mohammadbager.askarnia@gmail.com
2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com
3. Email: janani@iaut.ac.ir
4. Email: barghi@iaut.ac.ir
5. Mori, Morgan, Parker & Mackintosh
6. Jones

موفقیت شغلی و پیشرفت اجتماعی وی نیز تأثیر دارد (بهمن‌زادگان و همکاران، ۲۰۰۸).

ورزش یکی از عوامل رشد طبیعی انسان محسوب می‌شود و مشارکت در ورزش و فعالیت بدنی می‌تواند نقش مهمی در غنی‌سازی زندگی اجتماعی افراد و توسعه مهارت‌های ارتباطات اجتماعی ایفا کند (وودز و همکاران^۴، ۲۰۱۹). پژوهش‌های اجتماعی‌شدن در ورزش با توسعه جامعه‌شناسی ورزش ارتباط مستقیم دارند. طی دهه ۱۹۶۰ و اوایل دهه ۱۹۷۰، برای تبیین جنبه‌های گوناگون شرکت در فعالیت‌های ورزشی تلاش بسیاری شده است. اغلب مطالعات اجتماعی‌شدن در ورزش حول دو مسئله متمرکز بوده است: یکی پیشایندهای شرکت در ورزش یعنی چگونه و در چه شرایطی شخص به ورزش روی می‌آورد و دیگری پیامدهای شرکت در ورزش. این دو فرایند را اجتماعی‌شدن «نقش اجتماعی» و «اجتماعی‌شدن از طریق نقش اجتماعی» نیز نامیده‌اند؛ بنابراین در اغلب منابع دو عنوان اجتماعی‌شدن در ورزش و اجتماعی‌شدن از طریق ورزش به چشم می‌خورد. در اولی، فرد در نقش ورزشی مانند «ورزشکار» اجتماعی می‌شود و در دومی، به یادگیری نگرش‌ها، ارزش‌ها، مهارت‌ها و گرایش‌هایی کلی مانند جوانمردی و انضباط، اشاره دارد که تصور می‌شود در فعالیت‌های ورزشی به دست آید. اجتماعی‌شدن از طریق ورزش عبارت است از تأثیر ورزش بر باورها، نگرش‌ها و عقاید فرد. پنداشته می‌شود، در درس‌هایی که از شرکت در ورزش می‌آموزیم، به سایر جنبه‌های اجتماعی انتقال‌پذیر است و از این طریق فرد را برای شرکت موفقیت‌آمیز در آن زمینه‌ها یاری می‌دهد (زور و حقیقی‌کیا، ۲۰۱۷).

تشکیل گروه‌ها و طبقات اجتماعی می‌شود. در دنیای ورزش می‌توان این گروه‌های اجتماعی را در قالب ساده تیم‌های ورزشی مشاهده کرد؛ به عبارت دیگر، افراد با هماهنگ کردن رفتارهای خود با مهارت‌های تیمی، در راه دستیابی به اهداف مشترک اجتماعی و فرهنگی گام برمی‌دارند. تیم‌سازی ورزشی علاوه بر فعالیت‌های ورزشی، نکات مثبت فراوان دارند؛ به گونه‌ای که زمینه‌ساز ایجاد روابط اجتماعی و دوستانه در بین اعضای تیم می‌شوند (مرادی و همکاران، ۲۰۱۴).

مسئله اجتماعی‌شدن و توانایی تعامل با دیگران به شیوه‌های شایسته و ثمربخش در تمامی مراحل زندگی اهمیت بسیاری دارد. الیوت و گرشام^۱ (۱۹۹۳) به عنوان دو نظریه‌پرداز و محقق برجسته در زمینه مهارت‌های اجتماعی، این مهارت‌ها را این گونه تعریف می‌کنند: «رفتارهای اکتسابی جامعه‌پسندی که فرد را قادر می‌سازند آن گونه با دیگران در تعامل باشد که واکنش‌های مثبت آنان را فرابخواند و از واکنش‌های منفی آن‌ها اجتناب ورزد.» در واقع می‌توان گفت، تکامل مراحل رشدی به مهارت و برتری در مهارت‌های اجتماعی وابسته است. یکی از نظریه‌هایی که مسئله رشد اجتماعی را مدنظر قرار داده است، نشریه رشد روانی-اجتماعی اریکسون^۲ است. مطابق با نظریه رشد اجتماعی روانی اریکسون، در برخی از مراحل زندگی محیط نقش تعیین‌کننده‌ای بدر رشد اجتماعی افراد دارد و در برخی مراحل جنبه‌های درونی افراد تعیین‌کننده رشد اجتماعی هستند (پایسوارا، بهم، لاسنیوس و هالجاکنین^۳، ۲۰۱۴). شاید بتوان رشد اجتماعی را مهم‌ترین جنبه رشد هر شخص تلقی کرد. رشد اجتماعی نه تنها در سازگاری با اطرافیان که هم‌اکنون فرد با آنان سروکار دارد مؤثر است، بلکه بعدها در میزان

3. Paasivaara, Behm, Lassenius & Hallikainen
4. Woods

1. Elliot & Gersham
2. Erikson

این مجموعه عوامل منابع غنی اطلاعات برای بازیکنان و مربیان محسوب می‌شود. غالباً حتی باتجربه‌ترین مربیان نیز مزایای بررسی و شناخت شخصیت یا حالات روانی ورزشکاران را نادیده می‌گیرند. یکی از این خصوصیات روانی خاص در ورزشکاران نخبه که به میزان زیادی نادیده گرفته می‌شود و در استعدادیابی در ورزش و برنامه‌ریزی‌های روان‌شناختی مربیان برای ورزشکاران نقش مهمی دارد، شخصیت ورزشی است. روان‌شناسان در تعریف دقیق شخصیت اتفاق نظر ندارند؛ باین‌حال، مراد ما از شخصیت، الگوهای معین از رفتار و شیوه‌های تفکر است که نحوه سازگاری فرد را با محیط تعیین می‌کنند (رعیت و آقایی، ۲۰۱۵)؛ بنابراین با توجه به نتایج ضد و نقیضی که در زمینه بهبود رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال حرفه‌ای وجود دارد، ابهام در مسیر توسعه رشد اجتماعی و فقدان الگوهای جامع در این زمینه، پژوهش حاضر با هدف مطالعه توسعه رشد اجتماعی در بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران طراحی و اجرا شد.

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش

روش پژوهش از نظر روش گردآوری اطلاعات از نوع پیمایشی و از لحاظ ماهیت پژوهش از نوع مطالعات کاربردی بود.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش، بازیکنان لیگ برتر فوتبال کشور بودند که براساس برآوردها ۴۰۰ نفر بودند. برحسب انتخاب در دسترس و براساس جدول مورگان، ۱۹۶ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش مشخص شد. پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، ۱۶۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری و تحلیل شد.

پدیده رشد اجتماعی همواره به‌واسطه مسائل و متغیرهای مختلفی تحت‌تأثیر قرار گرفته است (حسینی، ۲۰۲۱). رشد اجتماعی تحت‌تأثیر عوامل متعددی از جمله هوش، ویژگی شخصیتی، خانواده، گروه دوستان، تلویزیون، جنسیت و نژاد، وضعیت اجتماعی-اقتصادی، فرهنگی و فعالیت‌های حرکتی و ورزشی قرار دارد که نوع و چگونگی وضعیت آن‌ها ممکن است سبب تسریع در رشد اجتماعی یا برعکس کند آن شود (جعفری، ۲۰۱۴). تمامی گروه‌ها و افراد به‌ویژه بازیکنان فوتبال حرفه‌ای به ارتقای رشد اجتماعی نیاز دارند. فوتبال یک ورزش دسته‌جمعی است؛ به عبارت دیگر، فوتبال کاری تیمی است که برای موفقیت باید افراد با یکدیگر همکاری خوب داشته باشند و هرکس ملزم است به وظایف خود درست عمل کند؛ در غیر این صورت، موفقیت خوبی به دست نخواهد آمد؛ بنابراین یکی از تأثیرات مثبت فوتبال بر جوانان، ارتقای روحیه حس تعاون و همکاری است؛ بر این اساس، مهارت‌هایی چون همکاری، مسئولیت‌پذیری، همدلی، خویشتن‌داری و خوداتکایی از مؤلفه‌های رشد اجتماعی به شمار می‌روند (امیرتاش و همکاران، ۲۰۰۶). بررسی‌ها نشان می‌دهد، افرادی که ورزش می‌کنند، اجتماعی‌تر هستند (آریس و همکاران، ۲۰۰۴)؛ درحالی‌که لایمن^۲ (به نقل از فرخی و سیدزاده، ۲۰۰۰) آثار اجتماعی‌شدن ورزش را بسیار ضعیف می‌داند و اینکه ورزش رقابتی و قهرمانی زایل‌کننده اخلاق است (کسول و همکاران، ۲۰۰۹).

لایمن معتقد است، ورزش‌های رقابتی در صورتی در افزایش رشد اجتماعی مؤثرند که بر همکاری، صداقت و جوانمردی تأکید کنند. علاوه بر این، بیشتر محققان اعتقاد دارند، رقابت موفق در ورزش مستلزم مجموعه عوامل ذهنی خاصی است. صفات شخصیتی خاص در

3. Caswell

1. Aries

2. Layman

پرسش‌نامه با استفاده از نظر ۱۰ تن از اساتید دانشگاهی بررسی و تأیید شد.

روش پردازش داده‌ها

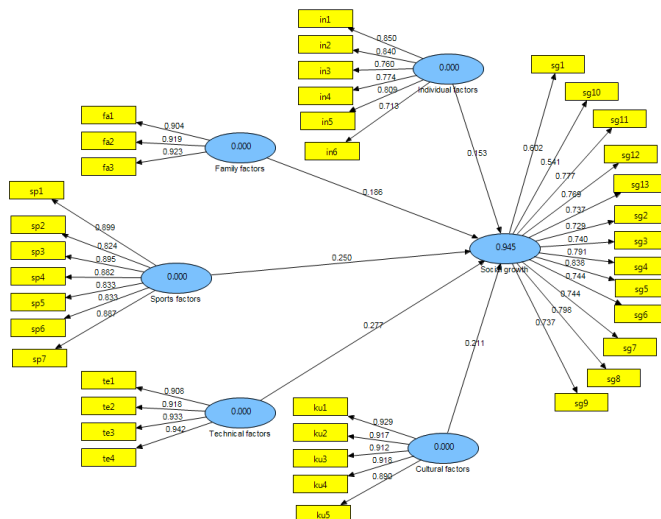
روش آماری به‌کاررفته در پژوهش حاضر، روش معادلات ساختاری بود. برای تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از نرم‌افزارهای اس‌پی‌اس‌اس^۱ نسخه ۱۷ و پی‌ال‌اس^۲ نسخه ۲ استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نشان داد، توزیع داده‌های پژوهش حاضر غیرطبیعی است. براساس حجم نمونه پژوهش و غیرطبیعی بودن توزیع داده‌ها از نرم‌افزارهای واریانس‌محور و نرم‌افزار پی‌ال‌اس استفاده شد. به‌منظور بررسی مدل پژوهش روش معادلات ساختاری به کار رفت. شکل‌های شماره یک و شماره دو، مدل پژوهش را در حالت ضرایب تأثیر و ضرایب تی نشان می‌دهند.

ابزار و شیوه گردآوری داده‌ها

ابزار گردآوری داده‌های پژوهش حاضر، پرسش‌نامه استاندارد عسکرنیا و همکاران (۲۰۲۰) بود. این پرسش‌نامه ۳۸ سؤال دارد. این سؤالات عوامل فردی (شش سؤال)، خانوادگی (سه سؤال)، عوامل ورزشی (هفت سؤال)، عوامل فنی (چهار سؤال)، عوامل فرهنگی (پنج سؤال) و رشد اجتماعی (۱۳ سؤال) را می‌سنجند. پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از آلفای-کرونباخ در تمامی مؤلفه‌ها و همچنین کل پرسش‌نامه تأیید شد. میزان پایایی کلی این پرسش‌نامه ۰/۸۹ مشخص شد. همچنین میزان پایایی این پرسش‌نامه در بخش عوامل فردی (۰/۸۲)، خانوادگی (۰/۸۵)، عوامل ورزشی (۰/۸۹)، عوامل فنی (۰/۸۱)، عوامل فرهنگی (۰/۸۹) و رشد اجتماعی (۰/۸۸) بود. پایایی الگوی اندازه‌گیری نیز از طریق ضرایب بارهای عاملی و پایایی ترکیبی ارزیابی شد که اطلاعات مربوط به آن در بخش یافته‌های پژوهش ارائه شد. روایی محتوایی این

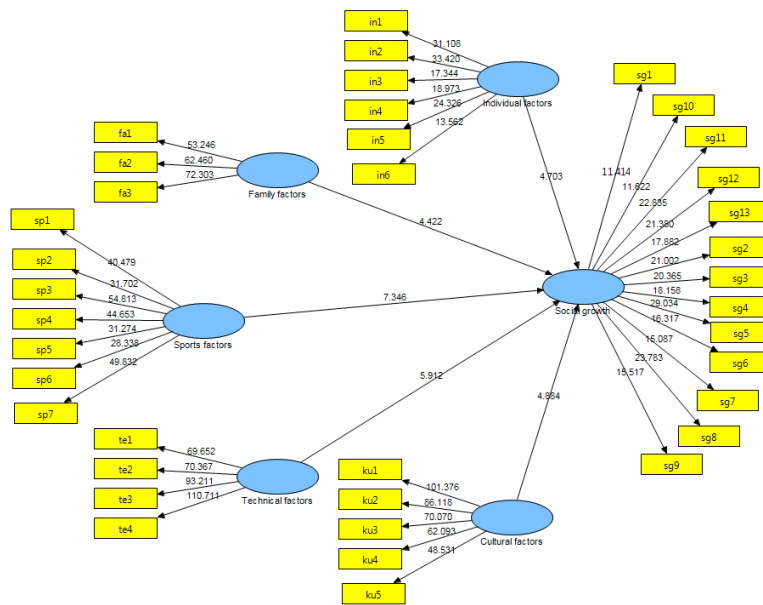
شکل ۱- مدل پژوهش در حالت ضرایب تأثیر

Figure 1- Model in the state of impact coefficients

2. PLS

1. SPSS

شکل ۲- مدل پژوهش در حالت ضرایب تی
Figure 2- Model in the t-coefficients

جدول ۱- خلاصه مدل پژوهش

Table 1- Summary of the research model

مقدار معناداری P	مقدار تی t	خطای استاندارد Standard Error	انحراف استاندارد SD	ضریب مسیر Path coefficient	مسیر Path
P<0.05	4.884	0.043	0.043	0.211	اثر مستقیم عوامل فرهنگی بر رشد اجتماعی Direct effect of cultural factors on social development
P<0.05	4.703	0.033	0.033	0.153	اثر مستقیم عوامل فردی بر رشد اجتماعی Direct effect of individual factors on social development

جدول ۱- خلاصه مدل پژوهش

Table 1- Summary of the research model

مقدار معناداری P	مقدار تی t	خطای استاندارد Standard Error	انحراف استاندارد SD	ضریب مسیر Path coefficient	مسیر Path
P<0.05	4.422	0.042	0.042	0.186	اثر مستقیم عوامل خانوادگی بر رشد اجتماعی Direct effect of family factors on social development
P<0.05	7.346	0.034	0.034	0.250	اثر مستقیم عوامل ورزشی بر رشد اجتماعی Direct effect of sports factors on social development
P<0.05	5.912	0.047	0.047	0.277	اثر مستقیم عوامل فنی بر رشد اجتماعی Direct effect of technical factors on social development

پژوهش با نتایج این مطالعات همسوست: پژوهش‌های شمس اسفندآباد و السادات روحانی (۲۰۱۷) و میرزایی و همکاران (۲۰۱۳) مبنی بر اینکه ویژگی شخصیتی روان‌رنجوری والدین به شیوه منفی و ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، گشودگی به تجربه و وجدانی‌بودن به‌صورت مثبت پیش‌بینی‌کننده رشد اجتماعی فرزندان هستند و از بین مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی، تنها وظیفه‌شناسی پیش‌بینی‌کننده عملکرد ورزشی است؛ پژوهش‌های اصل فتاحی و نجارپور استادی (۲۰۱۳) و نبیل‌پور و همکاران (۲۰۱۵) مبنی بر اینکه هوش هیجانی با مهارت‌های اجتماعی و موفقیت ورزشی رابطه مثبت و معنادار دارد؛ پژوهش‌های طیبیان و همکاران (۲۰۱۳)، اوروس و فرنس^۱ (۲۰۱۵) و صفوت و همکاران (۲۰۱۷)

مطابق با نتایج الگوی پژوهش مشخص شد، تمامی عوامل تأثیر معناداری بر توسعه رشد اجتماعی دارند. با توجه به اینکه میزان تی مشخص شده در تمامی عوامل بیشتر از ۱/۹۶ است، مشخص شد که این عوامل همگی حضور معناداری در رشد اجتماعی نمونه‌های پژوهش دارند. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش پژوهش نشان داد، الگو پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

درباره بهبود و توسعه رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر ایران تاکنون گزارشی در ادبیات پژوهشی مشاهده نشده است، اما نتیجه به‌دست‌آمده در این

1. Orosz & Ferenc

بر رفتار ورزشکاران این رشته و توسعه رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر ایران ضرورت دارد (شیروانی و مهدی‌پور، ۲۰۱۰). محققان تأثیرات درخور توجه شخصیت بر ورزش را گزارش کرده‌اند (ایدمن و شوفیلد^۳، ۲۰۰۴). وقتی ورزشکاران در یک ورزش رقابتی شرکت می‌کنند، ویژگی‌های اصلی شخصیت آن‌ها به‌طور حتم به نحوه رفتار آن‌ها کمک می‌کند. شخصیت به‌عنوان ویژگی‌های روان‌شناختی که به الگوهای ماندگار و متمایز احساس، تفکر و رفتار فرد کمک می‌کنند، تعریف شده است (سروون و پروین^۴، ۲۰۱۵). پنج عامل شخصیتی یعنی روان‌رنجوری و برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، خوشایندی و وظیفه‌شناسی، ویژگی‌های ثابت، پایدار و پیش‌بین نیرومند بسیاری از ویژگی‌ها و رفتارهای افراد قلمداد شده‌اند (اوشیو و همکاران^۵، ۲۰۱۸).

درباره تأثیر عوامل خانوادگی (محیط عاطفی خانواده، روابط اجتماعی والدین، گرایش‌های اجتماعی بستگان و آشنایان) بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر فوتبال ایران، تاکنون گزارشی در ادبیات پژوهشی مشاهده نشده است، اما نتیجه به‌دست‌آمده با نتایج مطالعات مونیکا و کورانچی (۲۰۱۳)، ویجیلا و همکاران (۲۰۱۳)، لم و همکاران (۲۰۱۸) و ذکایی‌فرد و موسی‌زاده (۲۰۲۰) مبنی بر اینکه بین سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه و رشد اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و نیز با نتایج مطالعات طالبی‌فر (۲۰۱۷)، گلوریا فرانکو و همکاران (۲۰۱۷)، براجسا-زیگنک و همکاران (۲۰۱۹)، پانولا و همکاران (۲۰۲۰) و رهدار و همکاران (۲۰۲۰) مبنی بر اینکه خانواده، دوستان و ارتباط با همسالان نقش مؤثری در رشد اجتماعی افراد دارند، همسوست.

در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان اظهار کرد، ارتباطات یکی از اجزای بسیار مهم ورزش است. پدر و مادر بازیکن، معلم، همسر و طرفداران، نمونه‌هایی از

مبنی بر اینکه ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، توافق‌پذیری، گشودگی به تجربه و وجدانی‌بودن با پرخاشگری همبستگی منفی و معنادار دارند، ویژگی روان‌رنجوری با پرخاشگری همبستگی مثبت و معناداری دارد، بین استرس و رشد اجتماعی افراد رابطه منفی و معنادار وجود دارد و توسعه عوامل روان‌شناختی (به‌عنوان مثال تمرکز، نبود اضطراب، اعتمادبه‌نفس، مهارت‌های مقابله‌ای و مهارت‌های اجتماعی) در رویکرد تلفیقی می‌تواند کارایی شخصی را در ایجاد استعداد بازیکنان فوتبال افزایش دهد؛ پژوهش شمس و همکاران (۲۰۱۰) مبنی بر اینکه انجام فعالیت‌های ورزشی گروهی می‌تواند موجب افزایش رشد اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان شود. بدون شک، در مسیر توسعه رشد اجتماعی مجموعه‌ای از مسائل درونی و بیرونی تأثیرگذار است. مطابق با نظریه رشد اجتماعی روانی اریکسون، در برخی از مراحل زندگی محیط نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد اجتماعی افراد دارد و در برخی مراحل جنبه‌های درونی افراد تعیین‌کننده رشد اجتماعی است. به این مسئله در پژوهش‌های مختلف از جمله پژوهش‌های کاوادا^۱ و همکاران (۲۰۲۰) و اکلایتیس و لیسینسکینی^۲ (۲۰۱۸) اشاره شده است. این مسئله نشان می‌دهد که در مسیر تعالی و تکامل رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران عوامل مختلف درونی و بیرونی از جمله عوامل فرهنگی، فردی، خانوادگی، ورزشی و فنی می‌تواند تأثیرگذار هستند.

در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان اظهار کرد، ازآنجا که فوتبال به‌عنوان اولین و پُرفرداترین ورزش‌ها در دنیا و جامعه ایران ارزش و محبوبیت ویژه‌ای پیدا کرده است و به‌طور گسترده‌ای کودکان، نوجوانان، جوانان و حتی بزرگسالان به آن گرایش دارند، مطالعه عوامل روان‌شناختی و محیطی تأثیرگذار

4. Cervone & Pervin
5. Oshio

1. Kawada
2. Akelaitis
3. Aidman & Schofield

افرادی هستند که یک ورزشکار به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد (شجیع و همکاران، ۲۰۱۵)؛ بر این اساس، خانواده جامعه کوچکی است که یکی از اصلی‌ترین اهدافش، رشد اجتماعی فرزندان است. والدین مهم‌ترین عامل اجتماعی شدن فرزندان هستند، اما تأثیر جامعه را نباید نادیده گرفت. خانواده بعنوان بخشی از جامعه بزرگ‌تر، تحت تأثیر هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات فرهنگی خاص در یک دوره تاریخی معین است. اجتماعی شدن افراد در خانواده‌ها فرایندی دوسویه است و ویژگی‌های افراد با خصوصیات و نحوه فرزندپروری والدین در کنش متقابل است (پورعلیرضا توتکله، ۲۰۱۰). مطابق با چشم‌انداز بوم‌گرایی بروفن برنر، محیط نقش مهمی در رشد افراد دارد که این مسئله حاصل کارکردهای محیط در جهت شکل‌گیری تعاملات بین‌فردی و گروهی است. در تحقیق حاضر برخی مسائل از جمله مسائل خانوادگی و فرهنگی پاسخگوی نیازهای بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران در جهت تعامل با محیط پیرامون خود است. این موضوع در پژوهش‌های مختلف از جمله مطالعات لی، هوانگ و چوی^۱ (۲۰۱۷) و اکلاتیس و لیسینسکینی (۲۰۱۸) اشاره شده است. این مسئله نشان می‌دهد، در مسیر تعالی و رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران باید به‌طور جدی و مستمر از قابلیت‌های درونی و بیرونی این بازیکنان نهایت استفاده را برد تا زمینه مناسبی برای بهبود و گسترش عملکرد اجتماعی افراد فراهم شود.

این یافته که عوامل ورزشی (برنامه‌های اجتماعی باشگاه و تیم‌های ورزشی، فشار ذهنی حاکم بر فوتبال، جو اجتماعی حاکم بر فوتبال، فعالیت‌های رسانه‌ای موجود در ورزش، کیفیت خدمات ورزشی به بازیکنان، مهارت‌های اجتماعی مربیان و مدیران ورزشی، آزادی عمل باشگاه‌ها و تیم‌ها به بازیکنان) بر توسعه رشد

اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران تأثیر دارند، با نتایج این مطالعات همسوست: پژوهش‌های ظهیری و همکاران (۲۰۱۴)، مازوجی و همکاران (۲۰۱۸) و فلاح کذایی (۲۰۲۰) مبنی بر اینکه ورزش بر اجتماعی شدن، مسئولیت‌پذیری و رشد اجتماعی افراد تأثیر دارد؛ مطالعات امیرتاش و همکاران (۲۰۰۵) و فلاح کذایی (۲۰۲۰) مبنی بر اینکه بین رشد اجتماعی در دو گروه ورزشکاران رشته‌های انفرادی و گروهی اختلاف معناداری وجود دارد؛ پژوهش‌های سیدزاده و فرخی (۲۰۰۱) و آریس و همکاران (۲۰۰۴) مبنی بر اینکه ورزشکاران، اجتماعی‌تر از غیرورزشکاران هستند؛ پژوهش مینداوگاس و گینتاری (۲۰۱۹) مبنی بر اینکه رسانه‌های جمعی به‌واسطه بهبود وضعیت فرهنگی و اجتماعی سبب ارتقای وضعیت رشد اجتماعی در میان افراد می‌شوند؛ پژوهش ادھیکاری و همکاران (۲۰۲۰) مبنی بر اینکه رشد اجتماعی می‌تواند بر موفقیت زنان ورزشکار معلول تأثیر مثبت داشته باشد؛ البته نتایج پژوهش حاضر با نتایج مطالعات کسول و همکاران (۲۰۰۹) و چوی و همکاران (۲۰۱۴) که ذکر کردند، آثار اجتماعی شدن ورزش بسیار ضعیف است و ورزش رقابتی و قهرمانی زایل‌کننده اخلاق است، ناهماهنگ است.

در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان اظهار کرد، رفتار اجتماعی، پایه زندگی هر فرد است و رشد اجتماعی نیز سبب اعتلای رشد عقلانی دیگر جنبه‌های رشدی فرد می‌شود. یکی از کارکردهای مهم ورزش، کمک به رشد و تحول شخصیت روانی، اجتماعی و جسمانی افراد جامعه، تحکیم معاشرت جمعی و تسهیل دستیابی به رشد مسؤلیت اجتماعی و فردی است (ظهیری و آقاپور، ۲۰۱۴). در خلال اجتماعی شدن، فرد شناخت لازم برای ایفای نقش‌های اجتماعی را به دست می‌آورد. در این روند بسیار گسترده و پیچیده که در

1. Lee, Hwang & Choi

روان‌شناسان این ویژگی انسان را ناشی از میل او به رفع نیازهای روانی و زیستی می‌دانند. جامعه‌شناسان دستیابی به این حرکت را ناشی از تمایل به اجتماعی‌زیستن ذکر کرده‌اند. بازی (رشته‌های ورزشی) نقش عمده‌ای در رشد جسمانی، عاطفی و اجتماعی فرد دارد (طاهرخانی، ۲۰۱۴)؛ بر این اساس، فوتبال به‌عنوان ورزشی جهانی و فراگیر نقش برجسته‌ای در ایجاد همبستگی، استحکام اجتماعی، ایجاد شادی و نشاط اجتماعی، همدلی و افزایش روحیه کار جمعی در جامعه، به‌ویژه در بین بازیکنان فوتبال دارد (ستاری، ۲۰۱۴). در گذشته مربیان، تنها به افزایش مهارت‌های جسمانی، فنی و تاکتیکی در بازیکنان جوان خود بسنده می‌کردند، اما اکنون نه‌تنها از لحاظ جسمانی، بلکه توسعه مهارت‌های روانی و اجتماعی را نیز برعهده دارند و به‌عنوان ناظر، دوست و حامی به بازیکنان نزدیک می‌شوند. اکنون مربیان دریافته‌اند که رشد بازیکنان جوان از طریق همدلی، صداقت، حمایت و پذیرش انجام می‌شود (لاووی، ۲۰۰۷). فیلیپ و سیلر (به نقل از شجاع و همکاران، ۲۰۱۵) معتقدند، رابطه اجتماعی، گرایش و پذیرش و احترام و حمایت، اهمیت زیادی در حفظ رابطه دوستی مستحکم بین بازیکن و مربی دارد. برقراری ارتباط مؤثر بین مربی و بازیکن جزئی اساسی است که به یادگیری مهارت‌های ورزشی و توسعه مهارت‌های زندگی و اجتماعی در ورزشکاران جوان منجر می‌شود؛ از این‌رو مدیران تیم ورزشی که به‌طور مداوم در طول سال مربیان تیم ورزشی خود را تغییر می‌دهند، فرصت برقراری ارتباط و سطح کیفیت دوستی را در تیم خود پایین می‌آورند. درباره تأثیر عوامل فرهنگی (برنامه‌های فرهنگی موجود در فوتبال، آموزش مهارت‌های اجتماعی در فوتبال، فعالیت‌های مشارکتی بازیکنان در باشگاه‌ها و تیم‌ها، بازخورد به فعالیت‌های اجتماعی بازیکنان،

طول زندگی فرد تداوم می‌یابد، تربیت‌بدنی در قبول مسئولیت برای پرورش و القای ارزش‌های اجتماعی در افراد جامعه به‌ویژه ورزشکاران سهیم است و به‌عنوان عاملی در جهت تقویت ارزش‌های اجتماعی و رفتارهای مطلوب انسانی مؤثر است. مهم است بدانیم، ورزش پیوند تنگاتنگی با رشد و تکامل شخصیت افراد دارد و آن‌ها را به مرحله نضج و آگاهی اجتماعی می‌رساند. درباره تأثیر عوامل فنی (جایگاه ورزشی بازیکنان، مهارت ورزشی بازیکنان، موفقیت و شکست ورزشی بازیکنان در سالیان اخیر، مسئولیت‌های زیاد ورزشی بازیکنان) بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر فوتبال ایران، تاکنون گزارشی در ادبیات پژوهشی مشاهده نشده است، اما نتیجه به‌دست آمده با نتایج مطالعات صادقی و همکاران (۲۰۱۶) و علیپور و همکاران (۲۰۱۹) مبنی بر اینکه تمرینات جسمانی و حرکتی نقش ویژه‌ای در مهارت‌های اجتماعی دارد و نیز با نتایج پژوهش طاهرخانی (۲۰۱۴) درباره اینکه بین رشد اجتماعی در دو گروه ورزشکاران رشته‌های انفرادی و گروهی اختلاف معناداری وجود دارد، همسوست. علاوه بر این، با نتایج پژوهش بونفست (۲۰۱۱) مبنی بر اینکه حس تعلق (مسئولیت‌پذیری) بازیکنان به تیم‌ها و شرکت در برنامه‌های ورزشی اجتماعی و رویدادها به کاهش رفتارهای ستیزه‌جویی در جامعه کمک می‌کند و یادگیری مهارت‌های پسندیده را گسترش می‌دهد و همچنین با نتایج پژوهش مارتینز، روزادو، بیسکاریا (۲۰۱۷) مبنی بر اینکه برای توسعه مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی در بین ورزشکاران باید انگیزه‌های درونی و بیرونی آن‌ها را مدنظر قرار داد، همسوست. در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان اظهار کرد، انسان موجودی اجتماعی است؛ بر همین اساس، به پیوستن به جمع و زیستن با هم‌نوع خود تمایل دارد.

1. LaVoi

گام برمی‌دارند (مرادی و همکاران، ۲۰۱۴)؛ بر این اساس، از آنجاکه ورزش با فرهنگ رابطه مستقیم و مستمر دارد و پدیده‌ای تربیتی و فرهنگی محسوب می‌شود، خود موجب رشد فرهنگی و اجتماعی و پدیدآمدن عقاید و ارزش‌های متعالی خواهد شد و تأثیر فراوان آن چشم‌پوشی کردنی نیست. به‌طور کلی، ورزش می‌تواند انتقال فرهنگ و ارزش‌ها را در داخل یا خارج از جامعه فراهم کند (ستاری، ۲۰۱۴). برای فرهنگ‌سازی ورزش در جامعه، ورزشکاران به‌عنوان ارکان مهم ورزش نقش مهمی دارند. رشد اجتماعی ورزشکاران به‌عنوان یک مسئله مهم می‌تواند در جهت پیشبرد اهداف مربوط به مسائل فرهنگی-اجتماعی ورزش نقشی تعیین‌کننده داشته باشد. فرهنگ، گستره وسیعی از ارزش‌ها، باورها، هنجارها و کنش‌ها است که بر ساختار اقتدار ملی تأثیرگذار است (ابراهیم‌زاده و رستمی، ۲۰۱۶).

با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود، آموزش مهارت‌های اجتماعی در زمینه ارتقا و توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران توسط روان‌شناسان ورزشی مدنظر کمیته روان‌شناسی فدراسیون پزشکی ورزشی قرار گیرد. پیشنهاد می‌شود، درباره منابع انگیزشی در میان بازیکنان به‌منظور بهبود انگیزش اجتماعی شدن بازیکنان و در نتیجه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران، کمیته روان‌شناسی فدراسیون پزشکی ورزشی اقداماتی انجام دهد. همچنین پیشنهاد می‌شود، با توجه به نیاز طبیعی انسان به زندگی اجتماعی و ضرورت تقویت هرچه بیشتر روابط بین‌فردی، فدراسیون ورزشی فرصت‌های بیشتری را برای انواع فعالیت‌های گروهی از جمله فعالیت‌های ورزشی بستکبال، فوتسال و فوتبال به‌منظور رشد اجتماعی بازیکنان مبتدی و نیز عملکرد مناسب ورزشی فراهم کند. در پژوهش حاضر محدودیت‌هایی از جمله همکاری نکردن برخی نمونه‌ها در فرایند انجام پژوهش و همچنین نبود امکان سنجش دقیق آزمایشگاه مهارت‌های اجتماعی بازیکنان وجود داشت.

با توجه به کاربردهای رشد اجتماعی در میان تمامی گروه‌ها و افراد از جمله بازیکنان حرفه‌ای در ورزش،

شناسایی تعصبات و عادت‌های بازیکنان) بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر ایران تاکنون گزارشی در ادبیات پژوهشی مشاهده نشده است، اما نتیجه به‌دست‌آمده با نتایج این پژوهش‌ها همسوست: مطالعات مرادی و همکاران (۲۰۱۴) و وودز و همکاران (۲۰۱۶) مبنی بر اینکه ورزش و مسابقات ورزشی نقش مهمی در شناخت مشارکت و تشریک مساعی بین افراد، مسئولیت‌پذیری و بروز استعداد‌های اجتماعی، غنی‌سازی زندگی اجتماعی، تحکیم ارتباطات و مهارت‌های اجتماعی، تقویت همبستگی و مشارکت اجتماعی، ارتقای سلامت روانی و جسمانی، پرورش اخلاق انسانی و اجتماعی، تقویت و ارتقای سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و انسانی، گسترش روابط بین‌الملل و ارتباطات میان‌فرهنگی، تقویت تفاهم و توسعه صلح دارد؛ مطالعات هولت و همکاران (۲۰۱۱) و رضایی و همکاران (۲۰۱۶) مبنی بر اینکه یادگیری مشارکتی و آموزش مهارت‌های اجتماعی بر رشد مهارت‌های اجتماعی افراد مؤثر است و مزایای اجتماعی مشارکت ورزشی را روابط مثبت با مربیان، یافتن دوستان جدید و توسعه کار گروهی و مهارت‌های اجتماعی دانستند؛ مطالعه چانگ (۲۰۰۳) مبنی بر اینکه رفتارهای مناسب ستاره‌های ورزشی دنیا می‌تواند سبب شود تا این رفتارها به‌عنوان فرهنگ عمومی در سطح جهان نهادینه شود.

در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان اظهار کرد، هر فرد در زندگی اجتماعی خود پایگاهی ویژه دارد که این پایگاه ویژه، در بطن خود، نقش‌های اجتماعی متعددی را برای فرد متجلی می‌کند. مجموعه این نقش‌ها و میزان تأثیرات آن در افراد دیگر موجب تشکیل گروه‌ها و طبقات اجتماعی می‌شود. در دنیای ورزش می‌توان این گروه‌های اجتماعی را در قالب ساده تیم‌های ورزشی مشاهده کرد؛ به عبارت دیگر، افراد با هماهنگ‌کردن مهارت‌های خود با مهارت‌های تیمی، در راه دستیابی به اهداف مشترک اجتماعی و فرهنگی

شواهدی در حوزه رشد اجتماعی می‌تواند در مسیر توسعه علمی و عملی رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران مفید باشد.

انجام پژوهش حاضر توانست شواهدی را در مسیر ارتقای سطح رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران ایجاد کند. این پژوهش به‌واسطه رفع خلأ پژوهشی در حوزه رشد اجتماعی و همچنین ایجاد

منابع

1. Achtergarde S., Postert C., Wessing, I. Romer G., & Müller J. M. (2015). Parenting and child mental health: Influences of parent personality, child temperament, and their interaction. *The Family Journal*, 23(2), 167-179 .
2. Akelaitis, A. V., & Lisinskiene, A. R. (2018). Social emotional skills and prosocial behaviour among 15-16-year-old adolescents. *European Journal of Contemporary Education*, 7(1), 21-28.
3. Amirtash, A. M., Sobhaninezhad, M., & Abedi, A. (2006). Comparison of social development among the athlete and non athlete junior high school boys. *Olympic*, 14(2), 53-61. (In Persian).
4. Aries, E., McCarthy, D., Salovey, P., & Banaji, M. R. (2004). A Comparison of Athletes and Non-Athletes at Highly Selective Colleges: Academic Performance and Personal Development. *Research in Higher Education*, 45(6), 577-602.
5. Bahmanzadegan, M., Yarmohammadian, A., & Mousavi, H. (2009). Efficacy of social skills training on autistic behaviors and social development in children with autism disorder through social stories. *Journal of Social Psychology (New Findings in Psychology)*, 3(9), 79-93. (In Persian).
6. Caldwell, A. E., Bermiss, Y. S., Block, E. S., & Mannor, M.J. (2019). Scaling impact: An emergent model of social growth orientation in nascent ventures. In *Academy of Management Proceedings* (No. 1, p. 18666). Briarcliff Manor, NY 10510: Academy of Management.
7. Caswell, S. V., Ambegaonkar, J. P., Caswell, A. M., & Gould, T. E. (2009). Antecedents of ethical decision-making: Intercollegiate sporting environments as clinical education and practice settings. *Journal of Allied Health*, 38(1), 39-46.
8. Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Normal personality assessment in clinical practice: The NEO Personality Inventory. *Psychological Assessment*, 4(1), 5 .
9. Farokhi, A., & SeyedZadeh, S. (2000). Relationship between motor development and social development among athlete and nono-athlete girl students in Tehran. *Sport and Motor Sciences*, 1(1), 83-96. (In Persian).
10. Ghani, B. A., Kamal, S. A., & Aziz, A. (2014). The implication of parenting styles on the akhlak of muslim teenagers in the south of Malaysia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 114, 761-765.

11. Hannibal, K. E., & Bishop, M. D. (2014). Chronic stress, cortisol dysfunction, and pain: a psychoneuroendocrine rationale for stress management in pain rehabilitation. *Physical Therapy, 94*(12), 1816-1825.
12. Hosseini, M. (2021). Thematic analysis of women's social development with emphasis on sustainable empowerment. *Journal of Iranian Social Development Studies, 13*(1), 185-198.
13. Jafari, A. (2014). The effect of educational games on the social development of preschool children. *Educational Psychology, 10*(33), 71-85. (In Persian).
14. Khodayari, A., Pakhideh, P., & Hamidi, A. (2017). Investigating violence and aggression in football matches Case Study (Khuzestan Province). *Quarterly journal of disciplinary knowledge of Khuzestan, 6*(18), 53-88. (In Persian).
15. Kawada, T., Takeuchi, H., Nakade, M., Tsuji, F., Tamai, A., Mizuno, H., & Harada, T. (2020). Lower social skills, mental discomfort, and physical discomfort associated with worse sleep quality may impair self-estimation of soccer performance in university soccer club athletes. *Kuroshio Science, 13*(2), 77-85.
16. Kim, H. D., & Cruz, A. B. (2016). The influence of coaches' leadership styles on athletes' satisfaction and team cohesion: A meta-analytic approach. *International Journal of Sports Science & Coaching, 11*(6), 900-909.
17. Lam, C. B., Tam, C. S., Chung, K. H., & Li, X. (2018). The link between coparenting cooperation and child social competence: The moderating role of child negative affect. *Journal of Family Psychology, 32*, 692-698.
18. Lee, Y. H., Hwang, S., & Choi, Y. (2017). Relationship between coaching leadership style and young athletes' social responsibility. *Social Behavior and Personality: an international journal, 45*(8), 1385-1396.
19. Mensah, M. K., & Kuranchie, A. (2013). Influence of parenting styles on the social development of children. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies, 2*(3), 123-129.
20. Mori, K., Morgan, H., Parker, A., & Mackintosh, C. (2021). Examining the impact of austerity on community sport development workers and their professional environment. *Journal of Global Sport Management, 1*-16.
21. Nabilpour, M., Aghababa, A., & Soltani, L. (2016). The relationship emotional intelligent, sport success and somatotype and comparison in elite players with Iranian kabaddi players youth national team. *Sports Psychology, 1*(2), 127-135. (In Persian).
22. Neslihan, S., & Merve, İ. (2018). Parenting styles as a predictor of the preschool children's social behaviours. *Participatory Educational Research, 5*, 18-37.
23. Oshio, A., Taku, K., Hirano, M., & Saeed, G. (2018). Resilience and big five personality traits: A meta-analysis. *Personality and Individual Differences, 127*, 54-60.

24. Panula, V., Junttila, N., Aromaa, M., Rautava, P., & Räihä, H. (2020). Parental psychosocial well-being as a predictor of the social competence of a child. *Journal of Child and Family Studies*, 29, 3004–3019.
25. Paasivaara, M., Behm, B., Lassenius, C., & Hallikainen, M. (2014). Towards rapid releases in large-scale xaas development at ericsson: A case study. In *2014 IEEE 9th International Conference on Global Software Engineering* (pp. 16-25). New York : IEEE.
26. Rahmati, F., & Zareian, E. (2015). The effect of eight weeks aerobic exercise on social interaction in children with mentally disable. *Journal of Motor Behavior*, 7, 15-30. (In Persian).
27. Schinke, R. J., Stambulova, N. R., Lidor, R., Papaioannou, A., & Ryba, T. V. (2016) ISSP position stand: Social missions through sport and exercise psychology. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 14, 4-22.
28. Semrud-Clikeman, M., Walkowiak, J., Wilkinson, A., & Minne, E. P. (2010). Direct and indirect measures of social perception, behavior, and emotional functioning in children with Asperger's disorder, nonverbal learning disability, or ADHD. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 38, 509-519.
29. Shajie, K., Farahani, A., & Ghasemi, H. (2015). Evaluation the friendship quality among sport team coaches and players of Khorasane razavi. *Applied Research of Sport Management*, 12(4), 95-103. (In Persian).
30. Smetana, J. G. (2017). Current research on parenting styles, dimensions, and beliefs. *Current Opinion in Psychology*, 15, 19-25.
31. Strully, K. W., Rehkopf, D. H., & Xuan, Z. (2010). Effects of prenatal poverty on infant health: state earned income tax credits and birth weight. *Am Sociol Rev*, 75(4), 534-562.
32. Teodoro, M. L., Kappler, C. H., & Rodrigues, J. L. (2005). The matson evaluation of social skill with youngsters (MESSY) & its adaptation for Brazilian children & adolescents. *Interamerican Journal of Psychology*, 39(22), 239-246.
33. Tran, T. D., Biggs, B. A., Tran, T., Simpson, J. A., & Hanieh, S. (2014). Perinatal common mental disorders among women and the social and emotional development of their infants in rural Vietnam. *Journal of Affective Disorders*, 160, 104-112.
34. Vijila, Y. (2013). Relationship between Parenting styles and adolescent social competence IOSR. *Journal of Humanities and Social Science*, 17(3), 34-36.
35. Washington, T., Calkins, S., Labban, J., Dollar, J. M., & Keane S. (2020). Family-level factors affecting social and academic competence of African American Children. *Child & Youth Care Forum*, 49, 383–407.

36. Woods, C., Tannehill, D., Quinlan, A., Moyna, N., & Walsh, J. (2019). Children's sport participation and physical activity study (CSPPA Study). *Research Report No 1*. School of Health and Human Performance, Dublin City University and The Irish Sports Council, Dublin, Ireland.

ارجاع دهی

عسکرنیا، محمدباقر؛ نجف‌زاده، محمدرحیم؛ جنابی، حمید؛ برقی‌مقدم، جعفر. (۱۴۰۲). مطالعه توسعه رشد اجتماعی در بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۲(۴۳)، ۵۸-۱۳۷. شناسه دیجیتال: 10.22089/SPSYJ.2021.10367.2145

Askarnia, M. B.; Najafzadeh, M. R; & Janani, H; Moghadam, J. B. (2023). The Study of Improving Social Growth in Professional Football Players in Iran. *Sport Psychology Studies*, 12(43), 137-58. In Persian. DOI: 10.22089/SPSYJ.2021.10367.2145

